semestr 1

Psychologia

Psychology

profil	praktyczny
kierunek	ratownictwo medyczne
poziom	pierwszego stopnia
program	SP-RM: studia stacjonarne pierwszego stopnia na kierunku ratownictwo medyczne
forma studiów	stacjonarne
ECTS	2
koordynator	bryg. dr Barbara Szykuła-Piec

forma zajęć: ćwiczenia

godzin	15
wymagania wstępne	brak
cele	Głównym celem kształcenia jest nabycie wiedzy z zakresu uwarunkowań psychologicznych zdrowia i choroby oraz problemów i reakcji psychologicznych występujących u ludzi w sytuacjach trudnych i kryzysowych (w przypadku zagrożenia zdrowia i życia) umiejętności komunikacji pacjent – pracownik medyczny oraz otoczenie pacjenta – pracownik medyczny oraz kompetencji społecznych stawiających pracownika medycznego w gronie osób o wysokim poziomie zaufania społecznego.
metody	Wykład - prezentacja multimedialna, pokaz filmów, dyskusja.
praca własna	Studiowanie literatury, opracowanie zagadnień wskazanych przez wykładowcę (rozwiązanie problemu), przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu.
literatura podst.	1. Psychologia w praktyce medycznej / redakcja naukowa dr n. hum. Anna Jakubowska-Winecka, dr n. med. Dorota Włodarczyk. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016 2. Psychologia kryminalistyczna : diagnoza i praktyka / Brunon Hołyst. Wydanie IV poprawione i rozszerzone (dodruk) - Warszawa : Difin, 2021 3. Psychologia poznawcza / Edward Nęcka, Jarosław Orzechowski, Błażej Szymura, Szymon Wichary. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020 4. Neuronauka o podstawach człowieczeństwa : o czym mówi mózg? / V. S. Ramachandran ; przekład Anna i Marek Binderowie i Elżbieta Józefowicz. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2019. 5. Stres zawodowy w służbach ratowniczych / Nina Ogińska-Bulik, Martyna Kaflik-Pieróg. Łódź : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, 2006
literatura uzupeł.	1. Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M. (1997). Psychologia społeczna. Serce i umysł. Warszawa: Zysk i S-ka. Wydawnictwo. 2. Rola optymizmu w sytuacji zagrożenia spowodowanego chorobą przewlekłą / Joanna Mateusiak. // W: Kryzysy, katastrofy, kataklizmy w kontekście narastania zagrożeń / red. Katarzyna Popiołek, Augustyn Bańka. - Poznań : Stowarzyszenie Psychologia i Architektura, 2007. - s.: 169-180 3. Sapolsky R. Dlaczego zebry nie mają wrzodów - psychofizjologia stresu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019. 4. Greenstone J., Leviton S. Interwencja kryzysowa. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004.

treści	godziny
Biologiczne ujęcie psychologii – rola układu nerwowego. Temperament – koncepcje temperamentu wg Hipokratesa, Galena, Sheldona, Kretschmera, Pawłowa, Sterelaua. Temperament a sprawność działania jednostki – rola układu nerwowego. Autodiagnoza cech temperamentalnych – testem FCZ-KT. Przełożenie wiedzy o temperamencie na praktykę w pracy ratownika medycznego z pacjentem.	2
Wprowadzenie do technik radzenia sobie ze stresem.	2
Wybrane techniki antystresowe i trening relaksacyjny	4
Specyfika pracy zespołowej, psychologiczne procesy grupowe, budowanie zespołu.	2
Praca w zespole ratowniczym – współpraca, wyzwania, umiejętność rozwiązywania konfliktów.	3
Specyfika kontaktu pacjent – ratownik medyczny oraz wizyt realizowanych przez pogotowie ratunkowe.	2

forma zajęć: wykład

godzin	15
wymagania wstępne	brak
cele	Głównym celem kształcenia jest nabycie wiedzy z zakresu uwarunkowań psychologicznych zdrowia i choroby oraz problemów i reakcji psychologicznych występujących u ludzi w sytuacjach trudnych i kryzysowych (w przypadku zagrożenia zdrowia i życia) umiejętności komunikacji pacjent – pracownik medyczny oraz otoczenie pacjenta – pracownik medyczny oraz kompetencji społecznych stawiających pracownika medycznego w gronie osób o wysokim poziomie zaufania społecznego.
metody	Wykład - prezentacja multimedialna, pokaz filmów, dyskusja
praca własna	Studiowanie literatury, opracowanie zagadnień wskazanych przez wykładowcę (rozwiązanie problemu), przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu.
literatura podst.	1. Psychologia w praktyce medycznej / redakcja naukowa dr n. hum. Anna Jakubowska-Winecka, dr n. med. Dorota Włodarczyk. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016 2. Psychologia kryminalistyczna : diagnoza i praktyka / Brunon Hołyst. Wydanie IV poprawione i rozszerzone (dodruk) - Warszawa : Difin, 2021 3. Psychologia poznawcza / Edward Nęcka, Jarosław Orzechowski, Błażej Szymura, Szymon Wichary. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020 4. Neuronauka o podstawach człowieczeństwa : o czym mówi mózg? / V. S. Ramachandran ; przekład Anna i Marek Binderowie i Elżbieta Józefowicz. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2019. 5. Stres zawodowy w służbach ratowniczych / Nina Ogińska-Bulik, Martyna Kaflik-Pieróg. Łódź : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, 2006
literatura uzupeł.	1. Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M. Psychologia społeczna. Serce i umysł. Warszawa: Wydawnictwo Zysk i S-ka, Warszawa 1997. 2. Rola optymizmu w sytuacji zagrożenia spowodowanego chorobą przewlekłą / Joanna Mateusiak. // W: Kryzysy, katastrofy, kataklizmy w kontekście narastania zagrożeń / red. Katarzyna Popiołek, Augustyn Bańka. - Poznań : Stowarzyszenie Psychologia i Architektura, 2007. - s.: 169-180 3. Sapolsky R. Dlaczego zebry nie mają wrzodów - psychofizjologia stresu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019. 4. Greenstone J., Leviton S. Interwencja kryzysowa. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004.

treści	godziny
Medycyna i psychologia w obszarze zdrowia i choroby - konflikt czy współpraca? (nurty badawcze: medycyna psychosomatyczna, medycyna behawioralna, psychologia medyczna, psychologia zdrowia - przedmiot, zakres, zadania, kierunki rozwoju).	2
Psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu - osoba pacjenta i ratownika medycznego (procesy poznawcze, emocje i uczucia, motywacja, osobowość, zachowanie)	2
Psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w chorobie - osoba pacjenta i ratownika medycznego (procesy poznawcze, emocje i uczucia, motywacja, osobowość, zachowanie).	2
Zdrowie i choroba w paradygmacie stresu psychologicznego (definicja, rodzaje, poziomy, źródła stresu, mechanizmy reakcji stresowej - neuroanatomia i biochemia stresu, objawy stresu, czynniki predysponujące do przeżywania stresu, stres a odporność organizmu – psychoneuroimmunologia, rola stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób, mechanizmy radzenia sobie ze stresem).	2
Ratownik medyczny jako źródło wsparcia i interwencji psychologicznej dla pacjentów.	2
PTSD – zespół stresu pourazowego – pojęcie, kryteria ICD-10, DSM-IV, geneza (przemoc fizyczna, psychiczna, gwałt, molestowanie, udział w działaniach wojennych, pobyt w więzieniu, obozie, sytuacja bezpośredniego zagrożenia życia, bezpieczeństwa - katastrofa komunikacyjna, kataklizm), następstwa PTSD (bezpośrednie, długotrwałe), sposoby leczenia, rokowania.	2
Ratownik medyczny jako źródło wsparcia i interwencji psychologicznej dla osób będących ofiarami PTSD.	2
Relacja z pacjentem jako integralny element diagnozy i procesu leczenia – komunikacja interpersonalna.	1

efekty przedmiotowe

lp	kkod	pkod	efekt przedmiotowy	weryfikacja
1	6WB004	6WB004-Pschlgia1	Zna i rozumie rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych	
2	6WB005	6WB005-Pschlgia1	Zna i rozumie formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy	
3	6WB007	6WB007-Pschlgia1	Zna i rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem	
4	6WB010	6WB010-Pschlgia1	Zna i rozumie podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie	
5	6WB012	6WB012-Pschlgia1	Zna i rozumie rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem	
6	6WB019	6WB019-Pschlgia1	Zna i rozumie zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla działalności zawodowej z zakresu ratownictwa medycznego	
7	6WB020	6WB020-Pschlgia1	Zna i rozumie pojęcie emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji, modele i style komunikacji interpersonalnej	
8	6WB021	6WB021-Pschlgia1	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych i emocjonalnych, reakcji poznawczych, reakcji interpersonalnych, a także mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	
9	6WB022	6WB022-Pschlgia1	Zna i rozumie techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji, oraz mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego, a także metody zapobiegania powstawaniu tego zespołu;	
10	6WB035	6WB035-Pschlgia1	Zna i rozumie problematykę postępowania w sytuacjach interwencji kryzysowych, zasady i strategie radzenia sobie ze stresem w sytuacjach ratowniczych	
11	6UB004	6UB004-Pschlgia1	Potrafi udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta i na temat jego stanu zdrowia	
12	6UB007	6UB007-Pschlgia1	Potrafi uwzględniać oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społecznokulturowych podczas medycznych czynności ratunkowych	
13	6UB010	6UB010-Pschlgia1	Potrafi stosować w podstawowym stopniu psychologiczne interwencje motywujące i wspierające	
14	6UB011	6UB011-Pschlgia1	Potrafi komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia	
15	6UB013	6UB013-Pschlgia1	Potrafi zapobiegać zespołowi stresu pourazowego po trauatycznych wydażeniach, w tym przeporwadzać podsumowanie zdarzenia traumatycznego (debryfing) w zespole;	
16	6UB014	6UB014-Pschlgia1	Potrafi radzić sobie ze stresem w przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego	
17	6UB015	6UB015-Pschlgia1	Potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja)	
18	6KK001	6KK001-Pschlgia1	Jest gotów do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	

efekty kierunkowe

lp	kkod	efekt kierunkowy
1	6WB004	Zna i rozumie rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych

2	6WB005	Zna i rozumie formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy
3	6WB007	Zna i rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem
4	6WB010	Zna i rozumie podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie
5	6WB012	Zna i rozumie rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem
6	6WB019	Zna i rozumie zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla działalności zawodowej z zakresu ratownictwa medycznego
7	6WB020	Zna i rozumie pojęcie emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji, modele i style komunikacji interpersonalnej
8	6WB021	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych i emocjonalnych, reakcji poznawczych, reakcji interpersonalnych, a także mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych
9	6WB022	Zna i rozumie techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji, oraz mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego, a także metody zapobiegania powstawaniu tego zespołu;
10	6WB035	Zna i rozumie problematykę postępowania w sytuacjach interwencji kryzysowych, zasady i strategie radzenia sobie ze stresem w sytuacjach ratowniczych
11	6UB004	Potrafi udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta i na temat jego stanu zdrowia
12	6UB007	Potrafi uwzględniać oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społecznokulturowych podczas medycznych czynności ratunkowych
13	6UB010	Potrafi stosować w podstawowym stopniu psychologiczne interwencje motywujące i wspierające
14	6UB011	Potrafi komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia
15	6UB013	Potrafi zapobiegać zespołowi stresu pourazowego po trauatycznych wydażeniach, w tym przeporwadzać podsumowanie zdarzenia traumatycznego (debryfing) w zespole;
16	6UB014	Potrafi radzić sobie ze stresem w przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego
17	6UB015	Potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja)
18	6KK001	Jest gotów do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem

LEGENDA

kkod	kod efektu kierunkowego
pkod	kod efektu przedmiotowego